

20Moudrost pronikavě volá na ulici, na náměstích vydává svůj hlas. 21Volá na nároží plném hluku, pronáší své výroky u vchodů do městských bran: 22„Dokdy budete, vy prostoduší, milovat prostoduchost, dokdy posměvači budou mít zálibu v posmívání, hlupáci poznání nenávidět? 23Obrat'te se, když vám domlouvám. Hle, nechám na vás proudit svého ducha, uvedu vám ve známost svá slova: 24Protože jsem volala, a vy jste odmítali, ruce jsem vztahovala, a nikdo na to nedbal, 25každé mé radě jste se vyhýbali, nedali jste na mé domlouvání, 26i já se budu smát, až budete v bídě, budu se vysmívat, až na vás přijde strach, 27až na vás přijde strach jako ničivá bouře a vaše bída se přizene jako vichřice, až na vás přijde soužení a tíseň. 28Tehdy mě budou volat, a neodpovím, budou mě hledat za úsvitu, a nenaleznou, 29protože měli poznání v nenávisti a bázeň před Hospodinem si nezvolili, 30nedali na mou radu, každou mou domluvu znevážili. 31Budou jíst plody své cesty, přesyť se svými plány. 32Prostoduché zavraždí jejich odmítavost, hlupáky zahubí jejich netečnost. 33Ale kdo mě poslouchá, v bezpečí bude bydlet a žít klidně, beze strachu z něčeho zlého.“

Milá sestro, bratře,

v prvním čtení (Jan 14,12-26) jsme mohli slyšet jednu z posledních Ježíšových řečí. Cítíme, že chce Pán Ježíš učedníkům něco velmi důležitého říci. Nechce odejít bez toho, aby tato důležitá slova zazněla. Mezi slovy Ježíše ale promlouvají také Tomáš, Filip a Juda. Kladou Ježíši nejisté otázky. Pán jim odpovídá, ale zdá se, že se díky jeho odpovědným učedníkům nic moc nevyjasní. Můžeme také vnímat nepokoj v Pána Ježíše a zároveň jeho vroucnou lásku k učedníkům. A na druhé straně vidíme, jak byla oddaná láska učedníků k Ježíšovi jeho slovy byla dotčena.

Pán Ježíš má učedníky rád a proto se jim snaží vysvětlit, že bude dobře, i kvůli nim, když odejde z tohoto světa. Nezapomeneme na ně. Ale požádá Otce, aby v jeho jménu poslal Přímluvce, Ducha svatého. Má je rád, tak rád by byl, kdyby to už teď poznali. Ale zatím to nejspíš učedníkům připadá jako dlouhá a nejasná řeč. Moc dobře zatím nerozumí.

Pán Ježíš chce učedníky potěšit. A to jde ve chvílích, kdy narůstá jejich neklid a jejich obavy těžce. I když Pán Ježíš hned na začátku učedníkům říká: „Vaše srdce at' se nechvěje úzkostí! Věřte v Boha, věřte i ve mne.“ Pak ale také zaznívá důležitý příslib, zaslíbení. Že přijde Duch pravdy, ten, který se přiznává k našim snahám o naplňování lásky a k naší snaze o následování Pána Ježíše. Duch Svatý nás učí, dává porozumět, připomíná důležité. Usvědčuje nás, když činíme zlo, když bloudíme, když se mýlíme, ale také nás naopak utvrzuje v pravdě. A tu nám také odkrývá. Nedává zapomenout na to, co je důležité.

Možná Vám při poslechu 2. čtení přišlo, že se svatodušními svátky nemá nic společného. Možná máte pravdu. Ale mě u jeho čtení biblických textů připadalo, že je v textu 1.kap. knihy Příslaví modrost vlastně podobenstvím Ducha Dvatého. Jako by jednání její osoby vystihovalo jednání Svatého Ducha, tak jej popisují další texty Bible, hlavně pak texty nového zákona.

Slova moudrosti, která jsme slyšeli mi přišla velmi srozumitelná, jasná, názorná. Vybízí nás, naslouchající, následující, abychom nebyli jako ti o kterých mluví. Abychom nebyli prostoduší, hlupáci, abychom neskončili jako slepí a hluší, kterých se nikdo neujme. Ztraceni, osamoceni, odsouzeni k utrpení a bídě.

Proto Bůh poslal svého Ducha. A jedná skrze něj. Stejně, jako jedná moudrost v SZ textu. Volá, domlouvá, vztahuje ruce, ... To přece dělá Bůh pro člověka! Ve biblické zvěsti, která nám zachovala příběh a slova Pána Ježíše Krista a pro nás pak zejména mocí Ducha Svahého, kterou z nás díky slyšení Božího slova činí nové stvoření.

Bůh mluví, volá, vztahuje k nám ruce, ale člověk má své plány. Máme své cíle, své plány, záměry. Milujeme prostoduchost, máme zálibu v posmívání, neradi jsme vedeni. Rady a vedení dnes odmítají už děti, ale jako děti i dospělí. Na to, co je ověřené, vyzkoušené, dobré, na to nedáme a pravdu nehledáme – každý má vlastní. Tomu co je nad námi se rádi vyhneme, nemáme důvod se pokorit

a podvolit. Bázlivost před kýmkoliv, natož před Bohem je považována za slabost. A pak doplácíme na svou odmítavost a netečnost.

Následkem takového jednání poposuje ale text knihy přísloví též – bída, strach, soužení a tíseň.

Když v takových situacích jsme, když nás tíží soužení, strach, když jsme tísnění, obvykle nejsme moc schopni přemýšlet, už vůbec ne objektivně. Taková tíseň působí a činí z nás hluché a slepé. Ustrašení, pod tlakem pak najednou hledáme, voláme,... a nenacházíme žádou jistotu, nic. Nenalézáme, nevidíme, neslyšíme... neznáme tyto situace důvěrně?

V 31. verši 1. kapitoly Přísloví stojí: *Budou jíst plody své cesty, přesyť se svými plány.* Říká moudrost, říká Bůh sám o důsledcích lidského svévolného jednání. Slyšíme jasně, kam takové jednání vede – ke smrti, do záhuby. Můžeme zjistit, že pro všechny naše plány, pro všechno, čím byl zahlcen náš život, nezůstal prostor, ani čas pro to nejdůležitější. Žijeme v takové době. Směr, kterým kráčíme se nezdá být nejlepší. Proto je důležité slyšet volání moudrosti, volání Božího Ducha. Můžeme se zastavit. Můžeme začít naslouchat. Můžeme si čas, prostor udělat. A pak je naděje. Stejně jako v závěru oddílu, promluvy moudrosti. Po všech těch tíživých slovech o lidském selhávání a úpadku slyšíme slova ujištění: *Ale kdo mě poslouchá, bude bydlet v bezpečí a žít klidně, beze strachu z něčeho zlého.*

O tom nás ujišťuje i Pavel v listu Ef 1,13-14: *V něm i vy, když jste uslyšeli slovo pravdy, evangelium své záchrany, a když jste uvěřili, v něm jste byli zapečetěni zaslíbeným Duchem Svatým, jenž je závdavkem našeho dědictví až do vykoupení získaného vlastnictví k chvále jeho slávy.*

Jako Boží lid, jako jeho synové a dcery jsme zapečetěni Duchem Svatým. V Kristu byla i nám vtisknuta pečeť Ducha Svatého, četli jsme. Když jsme slyšeli Slovo a uvěřili mu. Jsme poznamenáni Duchem Svatým a je to dobré znamení. Jednak nás ovlivňuje, inspiruje, ale také nás Bůh sám počítá za své, jsme jeho, můžeme mu patřit.

Poznat nějaké slovo jako pravdivé a uvěřit mu, být Bohu oddán ale ještě nemusí znamenat nepřátelství a nesmiřitelnost vůči ostatním. Naopak, přijmout Ducha Svatého znamená jít cestou porozumění, domlouvání se, přátelství. Vždyť i při seslání Ducha množství národů v Jeruzalémě najednou rozumělo a mluvilo s učedníky. Slyšet v Kristu slovo pravdivé a uvěřit mu, znamená přijmout Ducha, který vede dobrým směrem, k lásce, přátelství, domluvě. Samozřejmě, pokud se tohoto slova budeme věrně držet a Ducha Božího nebudeme zarmucovat.

Pravda v Kristu vysvobozuje, je plná lásky, jak k našim milým, tak k cizím, jak k úctyhodným, tak k hříšníkům, jak k přátelům, tak i k nepřátelům. Pak není žádný prostor pro nesmiřitelnost.

Slovo pravdy je evangelium o spasení. Radostná zvěst o záchraně člověka. Slovo pravdy jako slovo o záchraně člověka. O tom, že kdo pozná, kdo vyzná, že potřebuje zachránit před zánikem, před smrtí, může vykročit na tuto cestu. Je ujištěn o tom, že pro Boha má cenu, že v něm je jeho skutečná podstata. Jsme nové stvoření. Jak bychom tedy mohli mít v srdci nesmiřitelnost k druhým, když se radujeme z Boží milosti, kterou sami přijímáme? Jak bychom mohli propadat nepřátelství, když se setkáváme s pravdou v Kristu? Kdo slova evantelia slyší a uvěří tomu, přijímá Ducha svatého. Je mu vtisknuta pečeť Ducha svatého jako závdavek našeho dědictví na vykoupení. Je to poznamenání pro budoucnost. Závdavek – příslib a ochutnávka toho, co naplno teprve přijde. Duch Svatý nám dává zakoušet něco z budoucnosti Božího království. Dostáváme ochutnat už dnes, v našich dnech. Takové jednohubky přítomnosti lásky a pokoje. Jsou to možná jen malá sousta, někdy jen drobná ochutnávka, sousto chleba, hlt vína, chtěli bychom možná víc. Vždyť všude kolem vidíme, není to tak, že by se nám to jenom zdálo, že je v našem světě málo lásky a pokoje. Ale přece. Buďme vděční, protože je prožívat smíme. Čas od času, někdy více, někdy méně. Ale naději, že směřujeme k Boží slávě, když Krista následujeme, nám nikdo nemůže vzít. Jsme zachraňováni od cesty, která vede ke smrti a zmaru. Jsme uzdravováni, abychom nebyli hlouš a slepí, abychom nebyli hlupáky a svévolníky. Bůh posílá svého Ducha. A on volá, dává nám nové vidění, novou perspektivu. Pak vidíme dobré věci před námi. Nejsme zajatci současného světa, situací. Dokážeme vidět dál. Život v Duchu svatém, hledání nových cest, kterými vede, život duchovní, má to smysl, v něm máme budoucnost.